

Рецензия

От Доц. Д-р Ангел Йорданов, д.м.

**Доцент в катедра „Акушерски грижи“ на факултет „Здравни грижи“ на
Медицински Университет - Плевен**

Относно дисертационен труд за присъждане на научно-образователна степен „Доктор“, научна специалност Акушерство и гинекология (03.01.45), Катедра Акушерство и гинекология, Медицински университет – Варна.

Тема на дисертационния труд: **„ИНТРАПАРТАЛНИ УВРЕДИ НА ТАЗОВОТО ДЪНО И ПЕРИНЕУМА – РИСКОВИ ФАКТОРИ И ПРОФИЛАКТИКА“**

Автор на дисертационния труд: **д-р Димитър Любчов Цветков**

Научен ръководител: Доц. д-р Елис Хюдаим Исмаил-Ибишева, дмн

Научен консултант: Проф. Д-р Емил Георгиев Ковачев, дмн

Представеният дисертационен труд е от 116 стандартни машинописни страници и е онагледен с 28 фигури, 5 таблици и 4 приложения. Библиографската справка съдържа 215 литературни източници, от които 5 на кирилица и 210 на латиница.

Биографични данни и учебно-преподавателска дейност

Д-р Цветков завърши медицина през 2003 г. във Висш Медицински Институт – Плевен. Специалност по акушерство и гинекология придобива през 2011 г в Медицински Университет – Плевен. От 2006 -2011 е бил специализант и асистент към Медицински Университет – Плевен. От 2012 до 2024 г. работи

вМБАЛ за женско здраве „Надежда“ – София, първо като АГ специалист, а в последствие и като специалист по репродуктивна медицина. От 09.2024 – до момента е ръководител на Ин Витро център към МБАЛ „Вита“ – София.

Д-р Цветков участва активно като лектор и организатор в множество конгреси, обучителни срещи и симпозиуми в областта на миниинвазивната и регенеративна гинекология.

Актуалност на проблема

Независимо от развитието на медицина, родилния травматизъм остава сериозен проблем в акушерската практика. Той може да засяга както майката, така и плода.

При майката нараняванията могат да бъдат физически и психически.

Физическите травми включват предимно перинеални разкъсвания, които могат да имат краткосрочни или дългосрочни последици. Тези маранявания се срещат до 90% от вагиналните раждания. Класифицират се в четери степени - от първа степен (разкъсване само на вагиналната лигавица) до четвърта степен (травма, обхващаща вагиналната лигавица, мускулите на тазовото дъно, външните и вътрешните анални сфинктери и ректалната лигавица). Дори след възстановяване, тези травми често могат да доведат до болка, диспареуния, дисфункция на тазовото дъно и проблеми с настроението. Разкъсванията от трета и четвърта степен включват акушерски наранявания на аналния сфинктер (OASI) и наранявания на тазовото дъно на мускулите levator ani, което може да доведе до дългосрочна дисфункция на тазовото дъно, включително уринарна или фекална инkontиненция и пролапс на тазовите органи. Тези физически усложнения могат да ограничат способността на раждащия да се грижи за новороденото си и могат да повлияят на бъдещата му сексуална интимност.

Дисертацията на д-р Димитър Цветков е посветена на интрапарталните увреди на перинеума и тазовото дъно – тема която е уж добре позната, а всъщност доста дискутиабилна. Към този момент няма единно мнение в литературата как точно да се профилактират, диагностицират и третитар тези акушерски усложнения. Би трябвало акушерите да са водещи в тези процеси, макар и често да се налага използването на интрадисциплинарни подходи.

Ехографското изследваане е лесен, евтини успешен метод за диагностика на този вид травми. Д-р Цветков за първи път у нас предлага този метод за диагностика на увреди на аналния сфинктер след раждане с трансвагинален ултразвук. Темата на дисертационния труд е актуална и дисертабилна.

Прегледът на литературния обзор

Литературния обзор включва 215 източника, основно на английски език и показва, че дисертантът е проучил задълбочено съответната тематика, касаещи ранната диагностика, превенция и профилактика на интрапарталните увреди на тазовото дъно и перинеума. Прави впечатление, че липсват цитации от последните години (дисертационния труд е бил завършен преди няколко години), но по мое мнение това не отнема от стойността на работата.

Цел на проучването

Желта на този труд е да се установи реалната честота и степента на интрапарталните увреди на тазовото дъно, рисковите фактори за тяхното възникване, и методите за профилактирането и лечението им.

Задачите на дисертационния труд

Ясно и конкретно са формулирани 5 задачи:

1. Да се установи реалната честота на интрапарталните увреди на аналния сфинктер чрез образни методи за ранна диагностика (ендоанално ултразвуково изследване).
2. Да се формулира проблемът за интрапарталните увреди на тазовото дъно като причината за често срещаната в по–зряла възраст фекална инконтиненция сред женската популация.
3. Да се установи влиянието на най–честите рисковите фактори и степента им на тежест за възникването на окултни интрапарталните увреди на аналния сфинктер.
4. Да се установят промените в продължителността на втори период на раждането, като самостоятелен рисков фактор за разкъсване на тазовото дъно в клиничната практика, след приложение на медицинско изделие акушерски гел.
5. Да се разработи алгоритъм за профилактика, диагностика, своевременно лечение и проследяване на интрапарталните увреди на тазовото дъно.

Материал и методи

Материалите и методите са много точно описани и са използвани подходящите методи за доказване тезата на дисертанта. Материалите са събрани в четири различни болнични заведения–УМБАЛ “Д–р Георги Странски”– гр. Плевен, България; МБАЛ за женско здраве „Надежда“–гр. София, България; Университетски клиничен център, Родилно–Любляна, Словения и Гинекологично–акушерско отделение, Обща болница–гр. Трбовлье, Словения лично от дисертанта за периода 2009-2014 год.

Собствени резултати и обсъждане

В окончателен анализ са включени 203 пациентки разпределени в работни групи, и е изработен клиничен алгоритъм на поведение, базиран на съвременните протоколи за поведение в акушерството и гинекологията.

Оценка на изводи и приноси

Д-р Цветков, формулира 11 извода, 3 научно-теоретични приноса с оригинален характер и 3 приноса с практически характер, от които най-значими са

Изводи:

1. В направеното проучване след извършване на ендоанален ултразвук установихме честота на ОУАС 25.4 % или при 16 от 63 пациентки. При всички от тях разкъсванията се класифицират като IIIA или разкъсване на по-малко от 50% от общата дебелина на външния анален сфинктер.
2. Не се установениха странични ефекти от приложението на Dianatal® при родените деца или родилките.
3. Скъсяването на периода на изгонване на плода посредством приложението на медицински акушерски гел с такава индикация може в значителна степен да редуцира честотата на тези родилни травми, да намали страха и дискомфорта на пациентките по време на раждането и да сведе до минимум късните усложнения на родилния травматизъм, като анална и уринарна инконтиренция, промени в статиката на тазовите органи, сексуална дисфункция и в крайна сметка влошаване качеството на живот.
4. Установи се подчертана тенденция към значително намаляване продължителността на втори период на раждането след приложение на акушерски гел Dianatal®.

Научно-теоретични приноси

1) За първи път при клинично проучване в акушерската практика в България се използва утвърдената от ICS и IUGA класификация на интрапарталнитеувреди на перинеума, базирана на основните постулати на Интегралната теория на Ulmsten и Papapetros за функционалното единство на тазовото дъно

Научно-практически приноси:

- 1) За първи път в България е приложена трансвагинално ултразвуково изследване за ранна диагностика на интрапарталнитеувреди на тазовото
- 2) Доказаното положително въздействие на приложението на медицински изделия (акушерски гел) в профилактиката на интрапарталнитеувреди на тазовото дъно, посредством значително скъсяване на втори период на раждането, което е нова възможност за намаляване честотата и тежестта им,
- 3) Изработеният практически алгоритъм за профилактика, диагностика, лечение и проследяване на пациентките с ИПУТД е от практическо приложение за всички специализанти или практикуващи акушери, базиращ се на актуални проучвания и клинични практики в светлината на медицина базирана на клинични доказателства.

Критични бележки и съвети

Литературните източници в библиографската справка са малко стари, но това не отнема от стойността на работата на д-р Цветков

Заключение

Дисертационният труд е добре структуриран, с достоверни изводи и съществен принос към българското акушерство. Получените резултати са с оригинални приноси с приложен характер, обогатяващи съществуващите знания и опит у нас.

Този труд притежава всички достойнства на дисертация за научно-образователната степен „Доктор”.

Всичко това ми дава абсолютната убеденост да подкрепя присъждането на научната степен „Доктор” на д-р Димитър Цветков.

Дата: 30.08.2025 г.

Доц. д-р А. Йорданов, д.м.н.

A Заличено на основание чл. 5,
C §1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
Y 2016/679